

‘De beleving van tijd intrigeert mij’

Rob van Klaveren is longarts en kunstenaar. Hij maakt magisch-realistische schilderijen met een verhaal. Het begrip tijd speelt daarin vaak een belangrijke rol. “Voor een spelend kind is tijd iets totaal anders dan voor een terminale patiënt.”

De balans begint naar één kant door te slaan voor Rob van Klaveren. “Ik word minder longarts en meer schilder. Hoewel...” Van Klaveren (61) werkt tegenwoordig weliswaar minder dagen in ‘zijn’ Bravis ziekenhuis in Bergen op Zoom, maar merkte tijdens de drukke COVID-periodes nog weinig verschil. “De werkdagen waren langer en hectischer. Er waren bijvoorbeeld eindelijk veel telefoontjes over nieuwe opnames op de spoed en vanuit de verpleging met vragen over opgenomen patiënten. Dat ging dag en nacht door.”

De verdeling van zijn tijd tussen zorg en schilderen is voor Van Klaveren eigenlijk al normaal sinds zijn studiejaren. “Naast mijn bureau stond een schildersezel en ik wisselde geregeld tussen de studieboeken en het canvas. Ik heb dat evenwicht en die afwisseling altijd wel nodig gehad, er is veel dat mij interesseert.”

Het schilderen ging een serieuze rol in zijn leven spelen toen zijn tekenleraar in 5 VWO de 16-jarige Rob com-

plimenteerde met diens creaties. “Dat waren toen al veelal tekeningen en schilderijtjes met een, laten we zeggen, magisch-realistische inslag. Karel Willink was, en is nog steeds, een grote held voor mij. Mensen die werk van mij zagen, noemden dat apart.” Zijn teken docent gaf Van Klaveren tips over kleur, licht en compositie en moedigde zijn pupil aan door te gaan.

Hoewel hij tijdens zijn studie geneeskunde inderdaad een poging deed om zijn creatieve kant verder te verdiepen met een schildercursus op de kunstacademie in Nijmegen en daarvoor ook al had betaald, was het een docent dáár die de student al in een vroeg stadium juist ontraadde om op die manier met zijn passie om te gaan. “Hij zag mijn werk en vond dat een kunstacademie niet bij mij paste. Ik moest volgens hem lekker mijn eigen gang blijven gaan en mij niet gaan bezighouden met allerlei andere kunstvormen zoals bijvoorbeeld abstracte kunst.”

De jonge Van Klaveren volgde dat advies op en kreeg zijn geld terug. Hij richtte zijn aandacht op zijn speciali-

satie tot longarts. “Misschien werd die keuze daarvoor ingegeven doordat ik als kind veel last heb gehad van astma. De werking van longen en ademhaling fascineert mij. Bovendien is het vak van longarts heel breed en divers. Je doet ingrepen, plaatst drains, maakt scopieën en hebt ook te maken met fysiologie.”

Eenmaal academisch werkend longarts-oncoloog aan het Erasmus MC in Rotterdam, kwam er een lange periode waarin Rob van Klaveren niet aan schilderen toekwam door zijn drukke werkzaamheden. Hij was destijds onder meer hoofdonderzoeker van het landelijk bevolkingsonderzoek naar longkanker en publiceerde tal van wetenschappelijke artikelen in nationale en internationale tijdschriften.

“Hoewel ik de creativiteit van het schilderen zeker miste, kon ik in dat opzicht mijn creatieve ei ook wel kwijt in het schrijven van publicaties”, lacht Van Klaveren. “Het is schilderen met taal, zoeken naar woorden, manieren om iets uit te drukken. Ik deed het heel graag.”

Sinds hij een aantal jaar geleden minder is gaan werken als longarts, heeft

Van Klaveren weer tijd voor zijn oude passie. Hij geniet er sindsdien misschien nog wel meer van dan ooit tevoren. “Ik schilder nu vrijwel elke dag en avond”, zegt de longarts. “Ik heb daarin een soort levensritme ontwikkeld.”

Zijn creatieve werk krijgt meer en meer aandacht en waardering van kunstliefhebbers en hij werd dit jaar genomineerd voor de Nederlandse Portret Prijs (DNP). Tot de komst van de pandemie exposeerde hij minimaal een- of tweemaal per jaar. Dat heeft hij afgelopen augustus sinds lange tijd weer gedaan, maar het allerliefste is hij toch actief in de weer met penseel, olieverf en canvas. “Het organiseren van exposities kost veel tijd en energie en

‘Ik schilder vrijwel elke dag en avond’

die besteed ik liever in mijn atelier.”

Van Klaveren heeft het gevoel dat zijn schilderwerk zich nog voortdurend verder ontwikkelt. “Ik ben altijd autodidactisch geweest in dat opzicht en lees veel over schildertechnieken. Ik vind daarin steeds weer uitdagingen; bijvoorbeeld in kleurgebruik en compositie. Dat boeit mij ook zo in het schilderen: je kunt er

zo oneindig ver in gaan, het uitbouwen, jezelf verbeteren.”

Hoewel de techniek hem dus zeer interesseert, staat voor Van Klaveren het onderwerp in zijn werk altijd voorop. “Ik maak bijvoorbeeld weleens een stilleven waarin ik met techniek vooral sfeer en kleur probeer te vangen, maar het liefste maak ik vrij werk. Ik krijg eerst een idee of inspiratie en ga dan nadenken hoe ik dat zal uitvoeren en wat ik daarvoor nodig heb.”

In zijn vrije werk wil Van Klaveren altijd een boodschap overbrengen. “Daarvoor is beeld vaak zelfs krachtiger dan taal. Er zit veel symboliek in mijn werk. Schilderen is voor mij als het vertellen van een verhaal, noem het voor mijn part een stripverhaal.”

Een van de onderwerpen die hem al lang intrigeert, is het begrip tijd. “Of liever de beleving van tijd”, licht de kunstenaar-longarts toe. “Dat is voor mensen op verschillende momenten in hun leven steeds weer anders. Een kind dat op een zomeravond tot laat mag buitenspelen heeft misschien het idee dat de tijd oneindig is, terwijl een terminaal zieke patiënt het einde daarvan snel ziet naderen.”

Door zijn ervaringen als oncoloog is Van Klaveren veel over het onderwerp gaan nadenken. “Mensen die gezond zijn, zullen misschien denken dat twee maanden langer leven geen substantiële tijds winst is, voor hen breekt iedere dag vanzelf weer aan. Maar voor een patiënt met terminale longkanker is iedere extra dag winst en is die tijd waardevol. En om tijd te winnen, gaan mensen daarom de zwaarste therapieën alsnog aan.”

Tijd speelt een grote rol in het werk van Van Klaveren, zowel in zijn schilderijen als in zijn bestaan als longarts. “Ik zie momenteel hoeveel tijd voormalige COVID-patiënten nodig hebben voor hun herstel. Ze hebben heel veel op hun gezondheid ingeleverd en het is een lange moeizame weg terug. Het doet mij beseffen hoe slordig we onder normale omstandigheden vaak met onze tijd omgaan.” Lachend: “Maar daar kun je overigens ook weer niet de hele tijd bij stilstaan.” <